

עֲרֵבוֹת לְהִשָּׁאֵלָה וְהַלְוָאָה

גִּיטִין
דָּף כֹּא

מִן הַתְּלִמּוּד

מָהוּ "עֲרֵב"?

בְּדָף זֶה עוֹסֵק הַתְּלִמּוּד בְּסוּגִים שׁוֹנִים שֶׁל עֲרֵבוֹת, וְאֵינוּ נִסְכֵּיר מְהוּ "עֲרֵב". נִיחַ שְׂכָא אֵלַיךְ אָדָם וּמִבְּקֵשׁ מִמֶּךָ הַלְוָאָה. אֵתָּה רוֹצֵה לְקַנֵּם אֶת מִצְוֹת הַתּוֹרָה הַלְלוֹת כֶּסֶף לְמִי שֶׁזָּקֵק, אֲךָ מִצַּד שְׁנֵי אֵתָּה גַם מִפְּחַד שְׂמָא וְאוּלַי הַלְוָה לֹא יִחְזִיר לָךְ אֶת הַכֶּסֶף.

יֵשׁ פִּתְרוֹן - וּקְרָאִים לוֹ "עֲרֵב". אֵתָּה אוֹמֵר לַלְוָה: יְדִידִי הִיָּקֵר, אֲנִי מוֹכֵן לְהַלְלוֹת לָךְ, אֲכַל בְּרִצּוֹנִי שֶׁתִּבְרָא עוֹד אָדָם שִׁיְהִיָּה עֲרֵב לְחֹבְךָ. כְּלוּמָר, הוּא יִתְחַיֵּב שְׂאֵם אֵתָּה לֹא תִפְרַע אֶת הַחֹב - הוּא יִצְטָרֵךְ לְשַׁלֵּם אוֹתוֹ. **זֶהוּ עֲרֵב. בְּדָף זֶה בַּתְּלִמּוּד לּוֹמְדִים כִּי אִם הָעֲרֵב כָּתֵב אֶת הַתְּחִיבוֹתוֹ בְּשֵׁטֶר וְאַחֵר כֶּךָ חֲתָמוּ הָעֲדִים, יֵשׁ לְהַתְּחִיבוֹתוֹ תּוֹקֵף כָּל הַלְוָאָה בְּשֵׁטֶר. וְאִם הַלְוָה לֹא פִרַע אֶת הַלְוָאָה, מִתִּיחָסִים אֶל הָעֲרֵב כְּאִילוֹ הוּא בְּעֲצָמוֹ לְקַח הַלְוָאָה וּבְתֵן שֵׁטֶר לְמַלְוֵהוּ.**

סיפור

פעם אחת היו זקוקים החכמים לסכום כסף גדול עבור התלמידים בבית המדרש. שלחו את רבי עקיבא לגבירה רומאית אחת ללוות ממנה את הכסף. שאלה הגבירה: "מי יהיה לי ערב שתפרע את ההלוואה בזמן?" אמר לה: "מי שתצוי". אמרה הגבירה: "הקדוש ברוך הוא והים יהיו הערבים". אמר רבי עקיבא: "כן יהיה". כאשר הגיע הזמן לפרוע את ההלוואה, חלה רבי עקיבא ולא יכול ללכת לגבירה לשלם לה. יצאה אותה הגבירה לשפת הים, ואמרה: "ריבונו של עולם! גלוי וידוע לפניך ששמכתי עליך ועל הים הזה שתחזירו לי את כספי". באותה שעה הכניס ה' רוח שטות בלב בתו של הקיסר, והיא לקחה תיבת אוצר והשליכה אותה לים. סחף הים את התיבה והביא אותה היישר לאותה הגבירה. לאחר זמן הבריא רבי עקיבא, הביא לגבירה את הממון והתנצל על כך שלא הביאו בזמנו. אמרה לו הגבירה: "קח את הכסף לעצמך, כי את כספי כבר החזירו לי הערבים הטובים שבחרתי".

(מסכת נדרים, דף נ')

חִיצַת הַיִּטְיִין

ארבעת המשפטים הבאים רומזים למלה אחת, שנכתבת באותה צורה אך ניתן לבטא אותה בדרכים שונות. מהי המילה ואיך היא קשורה לכל משפט?

הוא מגיע סמוך לשקיעה

מארץ מדברית ורחוקה

טעים מאוד לאכילה

ואחראי להחזיר הלוואה.

התשובה: _____

יש לי מושג / בִּנְק

בנק הוא גוף כלכלי הקיים בכל מדינה, ועיסוקו הוא בנושאים השייכים לכסף. בבנק ניתן להפקיד כספים של אנשים פרטיים, או של חברות ועסקים, לחסוך כספים או להשקיע. כמו כן, הבנק נותן הלוואות שונות וכן משכנתאות לצורך רכישת דירה. כאשר הבנק נותן הלוואות או משכנתאות פעמים רבות הוא מבקש ערבים - דהיינו אנשים שיהיו אחראים להחזיר את ההלוואה אם הלווה חלילה לא יוכל לעשות זאת.

הבניין הראשי של בנק ישראל (Wikipedia, Ester Inbar)

לכל מדינה יש בנק מרכזי של המדינה וכן בנקים מסחריים השייכים לגופים או אנשים פרטיים. בישראל קיימים ופועלים היום 12 בנקים מסחריים המעורבים בכל תחומי הכלכלה של ישראל.

